Polasaí Frithbhulaíochta

Réamhrá

Tá sé tábhachtach, agus eagraíocht ag plé le daoine óga, go bhfuil polasaí i bhfeidhm le déileáil le bulaíocht. Tuigtear an tionchar diúltach atá ag bulaíocht ar dhaoine óga, ar an bhfoireann agus ar reáchtáil seirbhísí. Cuireadh an Polasaí Frithbhulaíochta seo le chéile ag cruinnithe rialta de chuid Choláiste na bhFiann i rith na bliana 2004 – 2005.

Dlúthbhaint le hÉiteas comhbhách CNB

Tá sé mar sprioc ag an eagraíocht gach duine a chothú le go mbeidh ar a gcumas a bpoitéinseal a fhorbairt i dtimpeallacht ina ndéantar cúram díobh. Ní thagann iompar bulaíochta leis an éiteas sin toisc go mbíonn tionchar diúltach aige ar íospartaigh agus go mbaineann sé an bonn den chaighdeán ard a bhaineann le hobair na heagraíochta.

Aidhmeanna agus Cuspóirí

- Aird a tharraingt ar bhulaíocht mar chineál iompraíochta nach nglactar leis i measc foireann na heagraíochta, daoine óga agus tuismitheoirí/caomhnóirí.
- Éiteas na heagraíochta a bhunú a spreagfadh daoine óga chun insint faoi chásanna bulaíochta agus iad a phlé linn.
- Atmaisféar agus cultúr dearfach a chruthú atá dírithe ar mheas ar an duine aonair.
- Maoirseacht chuimsitheach a chur i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíochtaí uile na heagraíochta.
- Nósanna imeachta a fhorbairt chun cásanna bulaíochta a imscrúdú agus chun déileáil leo. Déanfar iniúchadh iomlán ar gach cás.
- Tacaíocht oiriúnach a thabhairt dóibh siúd atá faoi leatrom bulaíochta agus dóibh siúd atá páirteach ann.
- Traenáil a chur ar fáil dóibh siúd atá ag plé le cásanna bulaíochta.
- Measúnú a dhéanamh ar éifeacht pholasaí na heagraíochta agus athbhreithniú a dhéanamh air ar bhonn rialta.

Céard is bulaíocht ann?

Is éard is bulaíocht ann ná iompar drochídeach, ó bhéal, go síceolaíoch nó go fisiceach, ag duine aonair nó grúpa i gcoinne duine (nó daoine) eile agus a bhíonn i gceist arís agus arís thar thréimhse ama.

Cineálacha Éagsúla Bulaíochta

1. Bulaíocht Shóisialta - fágáil ar lár d’aon ghnó, béadán mailíseach, agus spochadh.
2. Cibearbhulaíocht
3. Bulaíocht bunaithe ar fhéiniúlacht - bulaíocht mar gheall ar inscne, stádas pósta, stádas teaghlaigh, aois, míchumas, claonadh gnéis, cine, reiligiún, agus ballraíocht i ngrúpa faoi leith m.sh an Lucht Siúil

Samplaí de Bhulaíocht

- **Ionsaí fisiceach** – ag brú, ag dornáil, ag ciceáil, ag priocadh.
- **Sracaireacht** – éilimh ar airgead, éadaí, seoda, smideadh ar 'iasacht' óna chéile.
- **Imeaglú** – focail nó 'leagan na súl' a chuireann ionsaí in iúl.
- **Aonrú** – nuair a aonraítear duine/daoine áirithe d'aon ghnó.
- **Leasainmneacha maslacha** – ainmneacha a ghortaíonn nó a náiríonn duine.
- **Fonóid** – nuair a théann magadh thar fóir le ráitis phearsanta arís agus arís eile i gcás duine faoi leith
- **Bulaíocht ar fhoireann na heagraíochta** – bulaíocht ar bhaill fhoirne trí ionsaí fisiceach, díobháil do shealúchas, tarcaisne ó bhéal.
- **Iompar foirne** – Foireann na heagraíochta ag cur le bulaíocht an duine óig trí shearbhas nó trí chaint mhaslach nó aon chaint atá bagrach nó náireach.

Torthaí na Bulaíochta

Mar thoradh ar bhulaíocht ar dhuine, bíonn easpa iontaoibhe, dian-imní, soghontacht, athruithe aoibhe agus iompair agus dochar déanta dá bhféinmhuinín agus dá bhféinmheas. Ní foláir mar sin bheith aireach faoi athruithe in iompar mar bíonn gá le hidirghabháil chiallmhar agus tuisceanach.

Comharthaí a thugann le fios go bhfuil bulaíocht ar siúl

- Imní faoi dhul chuig ranganna / linn snámha / suanlios / cumann srl. Mífhonn nó diúltú dul chuig áit faoi leith
- Ísliú ar chaighdeán oibre, laghdú díograise agus aire, agus laghdú suime.
- Pátrún breoiteachta fisiceach m.sh. tinneas cinn nó easpa goile.
- Athruithe gan mhíniú in aoibh nó iompar - tugtar iad seo faoi deara díreach roimh pé imeacht atá ina shuíomh bulaíochta don duine óg.
- Comharthaí infheicthe imní nó crá – stadaireacht, cúlú, tromluí, deacracht codlata, caoineadh, gan bheith ag ithe, caitheamh aníos, fliuchadh leapa, fonn imeachta ón gcúrsa, nó bogadh suímh.
- Caint neamhghnách ar siúl faoi dhuine óg nó faoi dhuine den fhoireann.
- Sealúchas ar iarraidh nó loite.
- Iarrataí rialta ar airgead nó goid airgid, éadaí, smideadh, seoda.
- Mífhonn agus / nó diúltú labhairt faoina bhfuil ag goilliúint orthu.
- Duine óg ag lorg airde go minic.

Níl cruthú sna comharthaí seo iontu féin go bhfuil an duine óg faoi leatrom. D'fhéadfadh roinnt de na comharthaí thuas a bheith i gceist i gcás cumha i ndiaidh an bhaile nó iompar míchuí (Féach Polasaí um chosaint Leanaí). Má tharlaíonn siad go minic nó i gcomhair lena chéile, is cóir iniúchadh iomlán a dhéanamh orthu.

Saintréithe a bhaineann le hIompar Bulaíochta

Ní foláir do gach ball foirne a aithint gur féidir le haon duine óg a bheith faoi leatrom nó mar údar le hiompar bulaíochta. Cé nach nglactar le haon iompar bulaíochta, tá sé tábhachtach a aithint go bhfuil an bulaí chomh maith leis an íospartach ag lorg cúnaimh agus comhairle.

An tÍospartach – Is féidir le duine ar bith fulaingt de bharr bulaíochta.
An Bulaí – Tá sé le tabhairt faoi deara gur féidir le heaspa muiníne a bheith ag cur isteach ar bhulaithe chomh maith le féinmheas íseal. Is minic a dhéantar bulaíocht orthu siúd a chleachtann bulaíocht. Is maith leis an mbulaí go ndíreofaí aird orthu. Go minic is comhartha í an bhulaíocht go bhfuil cúnamh ón duine óg.

Cá dtarlaíonn Bulaíocht? Tarlaíonn bulaíocht go minic agus in aon áit a mbailítear daoine le chéile, i bpearsan nó ar líne. Tá sé ríthábhachtach go mbíonn maoirseacht chuí ann i gcónaí.

Nósanna imeachta chun Iompair Bulaíochta a imscrúdú agus chun déileáil leis

- Déanfar gach iarracht eachtraí bulaíochta a sheachaint trí shúil ghéar a choinneáil ar iompar baill na heagraíochta agus déanfar idirghabháil dá réir. Spreagfar na daoine óga agus an fhoireann le heachtraí bulaíochta a nochtadh agus a phlé.
- Nuair a thuairiscítear bulaíocht, tugtar deis don duine an scéal a insint. Cuirtear iad ar a shuaimhneas le gur féidir an eachtra a fhiosrú ina iomláine. Labhraítear le gach duine a bhfuil baint aige leis an gcás.
- Déanfar iniúchadh iomlán ar an gcás agus déileálfar go cuí leis.
- Déanfar teagmháil leis an bhfoireann bhainistíochta chun tacaíocht a fháil agus chun cabhrú le cinneadh a dhéanamh.
- Rachfar i dteagmháil leis na tuismitheoirí ar an dá thaobh a luaithe agus is féidir. Tabharfar deis do na tuismitheoirí labhairt lena bpáiste.
- Tabharfar aire don dá pháirtí fad is atá an cás á phlé.
- Déanfar cinneadh bunaithe ar an bhfiosrúchán.
- Cuirfear tuairisc iomlán ar gach eachtra go dtí an Ardoifig.

Bealaí chun Iompar Bulaíochta a sheachaint

- Cruthaítear atmaisféar a spreagann meas ar dhaoine eile.
- Taispeántar dea-shampla i gcónaí i measc na foirne
- Ní ghlactar riamh le drochiompar ó aon duine.
- Cothaítear féinmheas i measc na ndaoine óga.
- Cruthaítear atmaisféar ina dtuigtear do gach duine go bhfuil dualgas orthu, cuma cén stádas atá acu, aon iompar míchuí a thuairisciú.

Cleachtais chun iompar bulaíochta a chosaint

- Cuirtear traenáil ar fáil do gach duine ar an bhfoireann. Cuirtear béim ar scileanna cumarsáide agus déantar ról imirt ar conas déileáil le suíomhanna bulaíochta. Baintear úsáid as modhanna éagsúla ar nós drámaíocht, ealaín agus ceardaíocht, ceol agus plé chun na scileanna seo a fhorbairt.
- Lorgaítear aiseolas, go foirmeálta agus go neamhfhoirmeálta, go rialta ón bhfoireann, ó thuismitheoirí agus ó dhaoine óga.

Rólanna agus Freagrachtaí

- Déantar comhordú agus monatóireacht ar cur i bhfeidhm an pholasaí frithbhulaíochta ag an bhfoireann Bainistíochta.
- Cuireadh an polasaí i bhfeidhm i samhradh 2005.
- Dhaingnigh an Bord Stiúrtha an polasaí go hoifigiúil ar an 25 Aibreán 2007.
- Déantar athbhreithniú ar fheidhm an pholasaí ar bhonn bliantúil.
- Rinneadh athbhreithniú ar an bpolasaí ar an 26/09/2023 ag Caitríona Ní Cheallaigh (Príomhfheidhmeannach) agus Michelle Ní Ghialláin (DCA na hEagraíochta)

Aguisíní

Anti-bullying Procedures for Primary & Post-Primary Schools - September 2013

Uimhreacha teagmhála

Ainm	Suíomh Gréasáin	Fón	Cur síos
Barnardos	https://barnardos.ie/	01 453 0355	Works with vulnerable children and their families and campaigns for the rights of all children.
BeLongTo	https://www.belongto.org/	01 670 6223	Supports lesbian, gay, bisexual and trans young people in Ireland.
Facebook Bullying Prevention Hub	https://www.facebook.com/safety/bullying		
Hotline.ie Support	https://www.hotline.ie/		You can securely, confidentially and anonymously report suspected illegal content encountered online to Hotline.ie.
ISPCC /Childline	https://www.ispcc.ie/childline/	1800 66 66 66 (24 hrs) Text to 50101 (10am – 4am daily)	Ireland's 24-hour national listening service for all children and young people (under the age of 18) in Ireland.
Jigsaw	https://jigsaw.ie/		The National Centre for Youth Mental Health in Ireland
NPC	https://www.npc.ie/	01 887 4034	National Parent's Council
Ombudsman for Children's Office	https://www.oco.ie/	01 865 6800	A human rights institution and work to protect the rights of children and young people in Ireland.
Pieta House	https://www.pieta.ie/	Free 24/7 1800 247 247	Residential centre for the prevention of self-harm or suicide.
SpunOut	https://spunout.ie/	01 675 3554	Ireland's youth information website created by young people, for young people.
Teenline	https://www.ispcc.ie/teenline/	1800 833 634	A national active listening service for children and young people up to the age of 18 in Ireland.
Transgender Equality Network Ireland (TENI)	https://www.teni.ie/	01 873 3575	Seeks to improve conditions and advance the rights and equality of trans people and their families.